

Ledningsverktyg för god vårdhygienisk standard – ett chefsverktyg

Inledning

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) anger att vården ska vara av god kvalitet med en god hygienisk standard.

Vårdgivare inom vård och omsorg är skyldiga att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa en god kvalitet. Med kvalitet i detta sammanhang menas att verksamheten uppfyller de krav och mål som gäller enligt lagar, föreskrifter och beslut. Vårdhygien är en viktig del av patientsäkerheten då det gäller att förebygga vårdrelaterade infektioner och förhindra smittspridning. För att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete är ett ledningssystem nödvändigt.

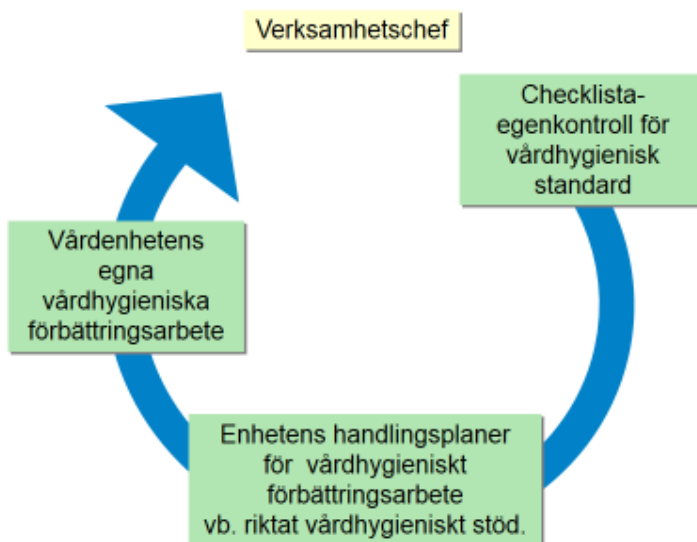
Detta ledningsverktyg är en utveckling av "Verktyg i ett ledningssystem för god vårdhygienisk standard vid sjukhusbedriven vård" (ISBN 978-91-979918-1-0) utgivet av Svensk Förening för Vårdhygien (www.sfvh.se). Denna version av verktyget fungerar inom sjukhusbedriven vård och primärvård. I verktyget finns en checklista för egenkontroll med tillhörande lathund anpassat för olika verksamheter.

Bakgrund

Vårdrelaterade infektioner är den vanligaste vårdskadan vilket inte bara drabbar den enskilde individen utan är också resurs- och kostnadskrävande för vårdgivaren och samhället. Den accelererande förekomsten av multiresistenta bakterier innebär ett allvarligt hot mot hälso- och sjukvården. För att möta detta hot måste vården på ett systematiskt sätt säkerställa en god hygienisk standard bl. a. genom att vårdhygieniska brister identifieras och åtgärdas.

Genomförande

- Vårdhygien rekommenderar att egenkontroll görs minst en gång per år för att säkerställa Hälso- och sjukvårdslagens krav på att verksamheten bedriver vård med "god hygienisk standard".
- Ansvar för genomförandet ligger på linjechef i samarbete med medicinskt ledningsansvarig
- Om någon risk identifieras ska verksamheten upprätta handlingsplan för att åtgärda identifierade brister.
- Verksamheten ansvarar för att själva initiera och genomföra förbättringsarbetet, men kan vid behov kontakta Vårdhygien för stöd.

Uppföljning

Resultat återkopplas och redovisas för samtliga medarbetare i verksamheten samt i verksamhets- eller patientsäkerhetsberättelse.

Dokument tillhörande ledningsverktyget

De två första modulerna i checklista för egenkontroll är samma oavsett organisationsform. Den tredje modulen innehåller ett fåtal verksamhetsspecifika frågor, med utrymme för tillägg av egna angelägna frågor. Förslag på kompletterande frågor finns för Anestesi- operation- och intensivvård samt primärvård i en egen lista tillhörande detta dokument. Det är verksamheten själv som utifrån behov kompletterar med verksamhetsspecifika frågor. Den gemensamma checklisten med tillhörande lathund finns för följande verksamheter:

- Habilitering och Hälsa
- Sjukhus (slutenvård och mottagningar) vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Angereds Närsjukhus, Capio Lundby Närsjukhus, Carlanderska sjukhuset, Frölunda Specialistsjukhus, Kungälv's sjukhus
Vårdverksamhet inom VG Primärvård

Lagstöd

- Hälso-och sjukvårdslagen (HSL) föreskriver att vården ska vara av "god hygienisk standard"
- I patientsäkerhetslagen (2010:659) ställs krav på vårdgivarens skyldighet att bedriva ett systematiskt patientsäkerhetsarbete. Det innebär bland annat att vårdgivare "ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i HSL upprätthålls".
- SOSFS 2011:9 föreskrift och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete anges att: "Egenkontroll ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ska kunna säkra verksamhetens kvalitet." (5 kap. 2 §).